

În anul 2020 procurorii au condus și au exercitat urmărirea penală în **606** de cauze penale privind infracțiuni comise de minori (în anul 2019 – 664), în scădere în proporție de 8,63%.

Majoritatea faptelor penale comise de minori sunt din categoria contra patrimoniului, fiind pornite 341 cauze penale, comparativ cu 412 în anul precedent, jafuri – 40 (39 - 2019), tâlhării – 2 (10 - 2019).

Deși a scăzut numărul infracțiunilor de sustrageri, minorii au fost trași la răspundere contravențională pentru comiterea a 76 furturi (106 – în 2019). Minorii au fost implicați în comiterea faptelor penale ce atentează la viața și sănătatea persoanei, fiind înregistrate 5 cazuri de omor/tentativă de omor, 13 - infracțiuni privind viața sexuală, 4 - vătămări intenționate a integrității corporale etc.

Totodată, au fost înregistrate **94** (74 în anul 2019) de fapte, prevăzute de Codul penal ca infracțiuni, comise de copii sub vârsta răspunderii penale.

Pentru săvârșirea infracțiunilor grave cu aplicarea violenței, deosebit de grave sau excepțional de grave, au fost **reținuți 23 minori** (32– în anul 2019), arestul preventiv fiind aplicat în privința a **18** minori (21-anul 2019).

În anul 2020 procurorii au finalizat urmărirea penală în **565** cauze penale privind minorii (608 cauze penale - în anul 2019). Justiției au fost deferite 454 cauze penale (466 - în anul 2019), în 106 cauze urmărirea penală a fost încetată (136 – în anul 2019), iar în 5 cauze urmărirea penală a fost clasată - pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (6 - în anul 2019).

În **75** cauze urmărirea penală a fost încetată în conformitate cu art.109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

În **9** cauze, urmărirea penală a fost încetată, cu liberarea de răspundere penală a minorilor și aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ.

Instanțele judecătorești au examinat cu pronunțarea sentințelor **410** cauze penale în privința a **614 de minori** (527 – în anul 2019), dintre care 93 sentințe de încetare în privința a 117 de minori (141 – în anul 2019), 317 sentințe de condamnare în privința a 488 de minori (384 – în anul 2019).

În decursul anului 2020 instanțele judiciare au pronunțat următoarele categorii de pedepse:

- 262 de minori au fost condamnați la închisoare (109 – în anul 2019);
- 140 de minori au fost condamnați la închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei (183 – în anul 2019);
- 65 de minori au fost condamnați la muncă neremunerată în folosul comunității (81 – în anul 2019);
- 21 de minori a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă (32 – în anul 2019).

Instanțele judecătorești au dispus liberarea de pedeapsă penală, cu aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ, prevăzute de art. 104 din Codul penal, în **12** cauze penale (9 - în anul 2019). În **73** cauze penale instanța de judecată a adoptat sentință de încetare cu aplicarea institutului împăcării, în 8 cauze penale procesul penal a fost încetat în legătură cu retragerea plângerii.

În perioada de referință Procuratura Generala a consolidat capacitățile procurorilor specializați pe cauzele cu minorii în vederea asigurării respectării particularităților procedurii speciale în cauzele penale cu minorii care au comis fapte penale, aplicarea alternativelor la detenție și a măsurilor de constrângere cu caracter educativ. Reieșind din competențele funcționale, procurorii asigură caracterul legal, plenitudinea investigațiilor sub aspectul evaluării statutului copilului, aflat în situație de risc, măsurile/acțiunile întreprinse de autoritățile tutelare până la comunicarea acestora despre abandon, plasament permanent al copilului, comportament deviant, în vederea redresării situației copiilor, protecției și asistenței, ținând cont în primul rând de interesele lui.

La fel, procurorii au desfășurat activități de sensibilizare a opiniei publice privind consecințele delincvenței juvenile, prin desfășurarea lecțiilor în instituțiile de învățământ, organizarea meselor rotunde, publicarea articolelor în mass-media cu tematica respectivă.

CAPITOLUL VII. ACTIVITATEA PROCURATURILOR SPECIALIZATE

7.1. Activitatea Procuraturii Anticorupție

Procuratura Anticorupție este o subdiviziune a Procuraturii Republicii Moldova specializată în combaterea infracțiunilor de corupție, celor conexe actelor de corupție și are competența teritorială pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Procuratura Anticorupție exercită urmărirea penală în cauzele date în competența sa, conform legislației procesual-penale, conduce urmărirea penală în cauzele instrumentate de Centrul Național Anticorupție și reprezintă învinuirea în instanța de judecată de fond, de apel și de recurs în cauzele în care a condus sau exercitat urmărirea penală.

Procuratura Anticorupție a realizat în anul 2020 activitatea de prevenire și combatere a corupției, rezultatele și eficiența acesteia fiind în principiu determinate de existența în gestiune a unui număr mare de cauze în care procurorii au exercitat nemijlocit urmărirea penală, dar și de efectele și restricțiile impuse la nivel național în legătură cu pandemia generată de virusul SARS-CoV-2 (COVID-19). Investigațiile au vizat cauze complexe privind fapte grave de corupție sau fapte de corupție comise

de demnitari, magistrați ori persoane cu funcții de conducere în administrația publică central și locală.

Procuratura Anticorupție a urmărit desfășurarea activității în conformitate cu legea și cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale, creșterea standardelor calitative și cantitative ale activității, efectuarea cu celeritate și profesionalism a urmăririi penale și susținerea activă a cauzelor în faza de judecată.

7.1.1. Exercițarea urmăririi penale

În domeniul combaterii fenomenului infracțional de corupție conform obiectivelor prioritare ale activității Procuraturii Anticorupție în 2020 au fost realizate măsurile planificate, precum și alte activități în scopul descoperirii și investigării cazurilor de corupție și conexe acestora.

În perioada de raport, în gestiunea Procuraturii Anticorupție au fost 273 sesizări despre comiterea infracțiunilor, adică de aproximativ două ori mai puțin comparativ cu 552 în anul 2019. Rezultatul examinării acestora este redat în tabelul de mai jos:

DINAMICA EXAMINĂRII SESIZĂRILOR DESPRE INFRACTIUNI PARVENITE ÎN PROCURATURA ANTICORUPȚIE											
Soluții adoptate		2020	2019	2018	2017	2016					
1.	Sesizări restante la începutul perioadei de raport	21	52	46	45	14					
2.	Sesizări înregistrate în perioada de raport	252	500	532	657	416					
3.	Sesizări aflate în gestiunea procurorilor	273	552	578	702	430					
4.	Transmise după competență	14	6	8	14	10					
5.	Sesizări soluționate de procurori	240	97 (40%)	525	252 (48%)	518	351 (68%)	642	449 (70%)	375	269 (72%)
			143 (60%)		273 (52%)		167 (32%)		193 (30%)		106 (28%)
6.	Sesizări restante la sfârșitul perioadei de raport	19	21	52	46	45					

Astfel, în anul 2020 a fost pornită urmărirea penală în **97** cazuri din 240 de sesizări soluționate de procurori, comparativ cu 2019, când au fost pornite 252 cazuri din 525 de sesizări. În același timp, numărul de sesizări asupra cărora procurorii au

decis a refuza în pornirea urmăririi penale a scăzut de la 273 în 2019 la 143 în 2020. În același timp, în cazul a 6 sesizări cu soluții anterioare de neîncepere a urmăririi penale a fost dispusă anularea ordonanțelor respective, cu pornirea urmăririi penale.

Dacă în 2019 coraportul între soluțiile de începere a urmăririi penale (252 ordonanțe) și cele de neîncepere a urmăririi penale (273 ordonanțe) a constituit 48% și respectiv 52% , în anul 2020 acesta a avut o altă configurație. Astfel, în 2020 soluțiile de începere a urmăririi penale (97 ordonanțe) au constituit 40% , iar cele de neîncepere a urmăririi penale au fost adoptate în 143 de cazuri ceea ce reprezintă 60% din numărul de soluții adoptate cu privire la sesizările despre infracțiuni , examinate de către procurorii din cadrul Procuraturii Anticorupție.

Exercitarea urmăririi penale pe parcursul anului 2020 efectuată nemijlocit de către procurorii în Procuratura Anticorupție este caracterizată de următorul tabel:

DINAMICA EXERCITĂRII URMĂRIII PENALE DE CĂTRE PROCURORII DIN CADRUL PROCURATURII ANTICORUPȚIE												
Soluții adoptate		2020		2019		2018		2017		2016		
1.	Restanță la începutul perioadei de raport	264		593		594		484		112		
2.	Pornită urmărirea penală	101		251		352		453		268		
3.	Cauze parvenite de la alte organe, reluate, disjuse	120		179		156		296		446		
4.	Total în gestiune	485		1023		1102		1233		826		
5.	Cauze în care s-a terminat urmărirea penală	Trimise în judecată	156	34	220	81	228	113	301	177	166	78
			(100%)	21,8%	(100%)	36,8%	(100%)	49,6%	(100%)	58,8%	(100%)	47%
		Încetate, clasate	122	139	115	124	88					
			78,2%	63,8%	50,4%	41,2 %	53%					
6.	Suspendate	13		17		19		10		10		
7.	Conexate	69		151		159		195		72		
8.	Transmise după competență	95		371		103		133		94		
9.	Restante la sfârșitul perioadei de raport	152		264		593		594		484		

În perioada de raport numărul cauzelor penale aflate în exercitare la procurorii Procuraturii Anticorupție a scăzut de 2,1 ori sau cu 52,6%, de la 1023 în 2019 la 485 în 2020. Scăderea dată a fost determinată de următorii factori:

- scăderea numărului cauzelor restante la începutul perioadei de raport, care la 01.01.2020 constituia 264 comparativ cu 593 la situația începutului anului 2019;
- începerea urmăririi penale în 101 cauze penale în 2020, comparativ cu 251 în anul 2019;
- scăderea numărului de cauze parvenite de la alte organe, reluate sau disjuse, de la 179 în 2019 la 120 în 2020.

Scăderea numărului cauzelor penale în care procurorii au exercitat urmărirea penală pe parcursul anului 2020 a generat și o scădere a numărului de cauze terminate, care este cu 64 mai mic în comparație cu 2019.

Astfel, numărul cauzelor finisate cu rechizitoriu și expediate în judecată a scăzut de 2,4 ori sau cu 58%, de la 81 cauze în 2019 la 34 în 2020. Respectiv, aceeași rată de descreștere s-a înregistrat și pentru numărul de persoane deferite justiției, de la 138 persoane în 2019 la 58 în 2020.

În cauzele penale în care Procuratura Anticorupție a exercitat urmărirea penală și le-a expediat în judecată, au fost deferite justiției următorii subiecți:

SUBIECȚII INFRAACȚIUNILOR ÎN CAUZELE PENALE EXPEDIAȚE ÎN JUDECATĂ DE PROCURATURA ANTICORUPȚIE ÎN CARE PROCURORII AU EXERCITAT URMĂRIREA PENALĂ						
CATEGORIILE DE SUBIECȚI		2020	2019	2018	2017	2016
Justiție	judecători	-	5	5	19	1
	funcționari publici	-	1	-	-	-
colaboratori ai organelor Procuraturii	procurori	2	4	3	4	4
	funcționari publici	-	-	3	-	-
executori judecătorești		-	1	4	4	-
avocați		4	8	10	15	6
notari		-	-	-	-	-
Administratori autorizați		-	5	-	3	-
Ofițeri de urmărire penală	ai MAI	2	1	4	6	5
	ai CNA	-	-	-	1	1
	ai Serviciului Vamal	-	-	-	1	-
Colaboratori ai CNA		-	-	-	-	-

Colaboratori ai MAI		11	23	19	36	16
Serviciul Vamal		-	11	3	24	23
Angajați ai birourilor de probațiune		-	-	-	-	-
Angajați ai instituțiilor penitenciare		-	-		2	1
Administrația publică locală	președinți de raion	-	-	1	2	-
	primari	3	-	1	4	-
	viceprimari	-	-	1	-	1
	consilieri	1	-	-	2	-
	secretari ai consiliului	-	-	1	-	-
	alți funcționari publici	-	1	1	2	2
Parlamentul RM	Deputați	-	-	-	1	-
	Funcționari publici	-	-	-	-	-
Guvernul RM	Prim-miniștri	-	-	-	-	-
	Prim-viceprim-miniștri	-	-	-	-	-
	viceprim-miniștri	-	-	-	-	-
	miniștri	-	-	-	2	-
Organele centrale de specialitate ale administrației publice	vice-miniștri / secretari de stat	-	-	-	1	-
	conducători ai altor autorități administrative centrale	-	1	1	1	3
	funcționari ai ministerelor și subdiviziunilor acestora	-	-	7	5	-
	funcționari ai altor autorități administrative centrale	3	6	-	8	-
Întreprinderi de stat sau municipale	administratori	-	-	2	-	3
	contabili	-	-	-		
	alți angajați	10	5	-	-	-
Agenția Servicii Publice	Înregistrarea și evidența populației / înmatricularea mijloacelor de transport și calificare auto	-	-	-	-	-
	Cadastru / înregistrarea și licențierea unităților de drept	-	-	-	1	-
Sectorul financiar-bancar	conducători ai instituțiilor financiare și subdiviziunilor	1	2	2	9	2

	acestora					
	alți angajați		5	8	2	
Societăți comerciale	administratori	2	14	22	24	3
	contabili	-	3	3	1	-
	alți angajați	-	4	7	4	-
Colaboratorii instituțiilor medico-sanitare publice	directori și vice-directori	-	-	-	-	-
	contabili	-	-	1	-	-
	medici	-	1	9	1	-
Angajații în sfera învățământului	directori și vice-directori	-	-	-	-	-
	contabili	-	-	-	-	-
	pedagogi	-	-	1	-	-
Societăți necomerciale	membri ai ONG	-	-	-	-	-
	membri ai partidelor	-	-	-	-	-
	alte societăți	-	-	-	-	-
Alte categorii		19	37	52	69	36
TOTAL		58	138	173	264	111

Cu referire la cauzele penale clasate, din totalul de 485 de cauze avute în gestiune de Procuratura Anticorupție în 2020 soluția de clasare a fost dispusă în 122 de cauze, comparativ cu 139 de cauze clasate în 2019 când în gestiune au fost un total de 1023 cauze.

La situația din 31.12.2020, Procuratura Anticorupție exercita urmărirea penală în 152 cauze penale din care în 105 cauze cu termenul de urmărire penală de peste 1 an.

Motivul care duc la tergiversarea desfășurării urmăririi penale pe cauzele penale aflate în procedură. Volumul de lucru exagerat este un factor ce creează impediment la desfășurarea cu celeritate a urmăririi penale și adoptarea unei decizii pe caz în termeni rezonabili. Printre alți factori pot fi menționați următoarele:

- Funcții vacante de procuror și lipsa doritorilor de a candida la concursurile anunțate privind suplinirea funcțiilor de procuror în Procuratura Anticorupție;
- Complexitatea cauzelor penale aflate în procedură care impun efectuarea expertizelor judiciare (financiar-economică, expertiză contabilă, în construcții, etc.), executarea cărora durează în timp;

■ Activitatea de control judiciar realizată de judecătorii de instrucție asupra activității de urmărire penală a Procuraturii Anticorupție, care generează soluții diverse pentru situații similare, hotărâri judecătorești care împiedică nejustificat mersul urmăririi penale sau adoptarea soluției de către procuror, deseori nemotivate sau bazate pe motive formale, etc.

Starea de urgență în țară și stare de urgență instituită în sănătate publică în contextul creșterii numărului de cazuri confirmate de COVID – 19, a afectat inerent activitatea Procuraturii Anticorupție, în toate domeniile (exercitare, conducere, reprezentarea acuzării). De exemplu interdicțiile impuse în vederea reducerii la minim a răspândirii virusului de tip nou SARs – COV-2, au determinat efectuarea doar a acțiunilor procesuale ce nu sufereau amânare, fiind limitat, conform regulilor instituite, contactul cu participanții în procesul penal.

În latura ce ține de **reținerea și aplicarea măsurilor preventive**, pe parcursul anului 2020, de către Procuratura Anticorupție au fost reținute 33 persoane. În privința a 20 de persoane procurorii au solicitat aplicarea arestului preventiv, dintre care judecătorii de instrucție au dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în 13 cazuri, iar în privința altor 7 persoane au dispus aplicarea altor măsuri preventive.

7.1.2. Conducerea urmăririi penale

Examinarea sesizărilor despre infracțiuni de către CNA

Procurorii în Procuratura Anticorupție, exercitând atribuțiile prevăzute de art.52 și art.274 Cod de procedură penală, au examinat și adoptat soluții cu privire la propunerile parvenite de la organul de urmărire al CNA, aferent examinării sesizărilor și comunicărilor despre infracțiuni.

În perioada anului 2020 au fost înregistrate 1025 de sesizări, în total în gestiunea organului de urmărire penală fiind 1042 de sesizări, comparativ cu 970 în 2019. Rezultatul examinării acestora este redat în tabelul de mai jos:

Dinamica activității de examinare de către procurorii din cadrul Procuraturii Anticorupție a sesizărilor despre infracțiuni parvenite la CNA						
	Perioada de activitate	2020	2019	2018	2017	2016
1.	Sesizări restante la începutul perioadei de raport	17	37	61	140	201
2.	Sesizări înregistrate în perioada de raport	1025	933	1085	1135	1459

3.	Sesizări aflate în gestiunea procurorilor		1042	970	1146	1275	1660					
4.	Transmise după competență		48	21	41	44	56					
5.	Acte înaintate procurorului în temeiul art. 274 CPP		994	830	1119	1342	1737					
6.	Sesizări soluționate de procurori	Dispusă pornirea UP	951	642 (67,5%)	932	640 (68,7%)	1068	714 (66,9%)	1170	720 (61,5%)	1464	795 (54,3%)
		Dispusă neînceperea UP		309 (32,5%)		292 (31,3%)		354 (37,1%)		450 (38,5%)		669 (45,7%)
7.	Sesizări restante la sfârșitul perioadei de raport		43	17	37	61	140					

În rezultatul examinării sesizărilor cu privire la infracțiuni, în perioada raportată s-a dispus pornirea urmăririi penale în **642** cauze penale, inclusiv 130 – privind coruperea pasivă, 45 – referitor la coruperea activă, 179 – aferent infracțiunii de trafic de influență, 50 cauze – privind abuzul de putere sau abuzul de serviciu, 13 cauze – referitor la excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, 3 - privind neglijența în serviciu, 117 cauze – privind escrocheria și 13 cauze – privind delapidarea averii străine, 1 cauză – privind luarea de mită, 3 cauze – privind infracțiuni contra justiției, 12 cauze – privind infracțiunile economico-financiară și 76 cauze din alte categorii.

Potrivit gravității infracțiunii în legătură cu care s-a pornit urmărirea penală, cauzele penale inițiate în 2020 se clasifică după cum urmează: 12 cauze–privind infracțiuni deosebit de grave, 419 –privind infracțiuni grave, 175 cauze - referitor la infracțiuni mai puțin grave și 36 cauze–pentru infracțiuni ușoare.

În aceeași perioadă procurorii din cadrul Procuraturii Anticorupție, stabilind prezența circumstanțelor care exclud urmărirea penală au dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în **309** cazuri.

Conducerea urmăririi penale pe parcursul anului 2020 realizată de către procurorii în Procuratura Anticorupție în cauzele Centrului Național Anticorupție este caracterizată de următorul tabel:

Dinamica activității de conducere a urmăririi penale de către procurorii din cadrul Procuraturii Anticorupție												
		2020		2019		2018		2017		2016		
1.	Restanță la începutul perioadei de raport		587		735		888		842		886	
2.	Pornită urmărirea penală		642		640		714		722		795	
3.	Cauze parvenite de la alte organe, reluate, disjuse		346		494		378		421		494	
4.	Total în gestiune		1575		1869		1980		1985		2175	
5.	Cauze în care s-a terminat urmărirea penală	Trimise în judecată (dosare/ persoane)	517		596		619		610		612	
		Încetate, clasate (dosare)	170/203 (32,9%)		267/331 (44,8%)		284/327 (46%)		278/348 (45,6%)		259/325 (42,3%)	
			347 (67,1%)		329 (55,2%)		335 (54%)		332 (54,4%)		353 (57,7%)	
6.	Suspendate		32		25		30		18		29	
7.	Conexate		376		344		308		266		253	
8.	Transmise după competență		254		317		288		203		439	
9.	Restanță la sfârșitul perioadei de raport		396		587		735		888		842	

În perioada de raport numărul cauzelor penale aflate în conducere la procurorii Procuraturii Anticorupție a scăzut cu 294 cauze sau 15,7 %, de la 1869 în 2019 la 1575 în 2020. Scăderea dată a fost determinată de următorii factori:

- scăderea numărului cauzelor restante la începutul perioadei de raport, care la 01.01.2020 constituia 587 comparativ cu 735 la situația începutului anului 2019;
- scăderea numărului de cauze parvenite de la alte organe, reluate sau disjuse, de la 494 în 2019 la 346 în 2020.

Scăderea numărului cauzelor penale în care procurorii au condus urmărirea penală pe parcursul anului 2020 a generat și o scădere a numărului de cauze terminate, care este cu 79 mai mic în comparație cu 2019.

Respectiv, numărul cauzelor finite cu rechizitoriu și expediate în judecată a scăzut cu 90 unități sau cu 36%, de la 267 cauze în 2019 la 170 în 2020. Pe cale de consecință, o rată de descreștere de 38,7 % s-a înregistrat și pentru numărul de persoane deferite justiției, de la 331 persoane în 2019 la 203 în 2020.

În cauzele penale în care Procuratura Anticorupție a condus urmărirea penală realizată de către organul de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție și le-a

expediat în judecată pe parcursul anului 2020, au fost deferiți justiției următorii subiecți:

SUBIEȚII INFRAȚIUNILOR ÎN CAUZELE PENALE EXPEDIAȚE ÎN JUDECATĂ DE PROCURATURA ANTICORUPȚIE ÎN CARE PROCURORII AU CONDUS URMĂRIREA PENALĂ						
CATEGORIILE DE SUBIEȚI		2020	2019	2018	2017	2016
Justiție	judecători	-	-	-	-	-
	funcționari publici	-	-	-	1	-
colaboratori ai organelor Procuraturii	procurori	-	-	-	-	-
	funcționari publici	-	1	-	-	-
executori judecătorești		-	-	-	-	1
avocați		-	6	4	-	4
notari		-	-	-	-	-
Administratori autorizați		-	2	-	-	-
Ofițeri de urmărire penală	ai MAI	-	-	1	1	6
	ai CNA	-	-	-	-	-
	ai Serviciului Vamal	-	2	-	-	-
Colaboratori ai CNA		-	-	-	-	-
Colaboratori ai MAI		12	31	25	-	34
Serviciul Vamal		2	2	2	-	5
Angajați ai birourilor de probațiune		-	-	-	-	1
Angajați ai instituțiilor penitenciare		1	1	-	-	3
Administrația publică locală	Președinți de raion	-	-	-	-	-
	primari	-	4	15	6	11
	viceprimari	-	-	-	3	2
	consilieri	-	3	1	5	2
	secretari ai consiliului	-	2	1	5	2
	alți funcționari publici	7	8	9	17	13
Parlamentul RM	Deputați	-	-	-	-	-
	Funcționari publici	-	-	-	-	-
Guvernul RM	Prim-miniștri	-	-	-	-	-
	Prim-viceprim-miniștri	-	-	-	-	-
	viceprim-miniștri	-	-	-	-	-

	miniștri	-	-	-	-	-
Organele centrale de specialitate ale administrației publice	vice-miniștri / secretari de stat	-	-	-	-	-
	conducători ai altor autorități administrative centrale	-	-	-	1	1
	funcționari ai ministerelor și subdiviziunilor acestora	-	14	2	7	5
	funcționari ai altor autorități administrative centrale	-	-	1	-	2
Întreprinderi de stat sau municipale	administratori	-	17	4	4	4
	contabili	-	5	3	1	1
	alți angajați	4	32	2	14	7
Agenția Servicii Publice	Înregistrarea și evidența populației / înmatricularea mijloacelor de transport și calificare auto	2	-	5	1	5
	Cadastru / înregistrarea și licențierea unităților de drept	1	-	1	-	2
Sectorul financiar-bancar	conducători ai instituțiilor financiare și subdiviziunilor acestora	-	-	-	-	-
	alți angajați	-	-	-	-	2
Societăți comerciale	administratori	-	-	27	31	13
	contabili	-	1	1	2	-
	alți angajați	-	23	23	8	1
Colaboratorii instituțiilor medico-sanitare publice	directori și vice-directori	-	4	1	-	2
	contabili	-	-	-	-	-
	medici	2	3	6	2	1
Angajații în sfera învățământului	directori și vice-directori	-	7	3	5	6
	contabili	1	2	-	2	3
	pedagogi	1	1	9	8	4
Societăți necomerciale	membri ai ONG	-	-	-	-	-
	membri ai partidelor	-	-	-	-	-
	alte societăți	-	-	2	2	-
Alte categorii		170	160	179	176	182
TOTAL		203	331	327	348	325

Potrivit datelor disponibile, în 2020 numărul de cauze penale clasate a constituit 347, având o pondere de 67,1% din numărul cauzelor terminate, comparativ cu 329 cauze cu aceeași pondere în mărime de 55,2% în anul 2019, ceea ce reprezintă o diferență de 18 cauze penale. Din cele 347 de cauze penale 326 au fost clasate din lipsa elementelor infracțiunii sau a faptului infracțiunii, iar 21 pe diverse motive de reabilitare.

Cu referire la suspendarea urmăririi penale în 32 de cauze penale urmează de menționat că în 4 cazuri temei a servit imposibilitatea identificării persoanelor care pot fi puse sub învinuire, iar în celelalte 28 de cauze - eschivarea învinuitului de la urmărirea penală.

Este remarcată tendința pozitivă de stabilire a competenței și retragere din gestiunea CNA a cauzelor penale cu grad de complexitate minoră, în total fiind 95 cauze penale. Astfel, s-a realizat sarcina de concentrare a forțelor de activitate pe cauzele penale ce poartă un caracter complex și cu aspect de fenomen de corupție în instituții.

La situația din 31.12.2020, Procuratura Anticorupție conducea urmărirea penală în 396 cauze penale din care în 330 cauze cu termenul de urmărire penală de peste 1 an.

În latura ce ține de **reținerea și aplicarea măsurilor preventive**, pe parcursul anului 2020, au fost reținute 110 persoane, cu 41 mai puțin decât în anul 2019. În privința a 21 de persoane, cu 34 mai puțin ca anul 2019, la demersurile procurorilor judecătorești de instrucție au dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, iar în privința altor 109 persoane au dispus alte măsuri preventive.

Cu referire la **interacțiunea Procuraturii Anticorupție cu Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale** în activitatea de conducere a urmăririi penale, este de menționat că pe parcursul anului 2020 în cadrul efectuării urmăririi penale pe cauzele penale aflate în gestiunea organului de urmărire penală al CNA, au fost înaintate 167 demersuri cu privire la aplicarea sechestrului în vederea confiscării pe 34 cauze penale, fiind sechestrate bunuri în valoare de 247.115.900,5 lei.

Totodată, în 32 din totalul cauzelor penale în care Procuratura Anticorupție a condus urmărirea penală în perioada de raport a fost realizate analize operaționale de către subdiviziunea responsabilă a CNA.

Cu referire la activitatea de căutare a persoanelor anunțate în căutare de către CNA în cauzele în care Procuratura Anticorupție a condus sau exercitat urmărirea penală, urmează de menționat că pe parcursul anului 2020 au fost anunțați în căutare 9 învinuiți, iar 64 de dosare au fost soluționate astfel, încât la 31.12.2020 în gestiunea CNA erau 94 de dosare de căutare, comparativ cu 149 de dosare la situația din 01.01.2020.

În activitatea de conducere a urmăririi penale a Procuraturii Anticorupție au fost identificate un șir de deficiențe, ce urmează a fi excluse în viitor:

➤ termenul mai mare de un an în unele cazuri a urmăririi penale exercitate de către organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, are la bază mai mulți factori cum ar fi: neefectuarea imediată a acțiunilor procesuale ce nu suferă amânare, termenele îndelungate de efectuare a expertizelor, precum și executarea comisiilor rogatorii în alte state; migrarea peste hotare a participanților la proces, de asemenea regretabil fiind și lăsarea în nelucrare a cauzelor penale ;

➤ omiterea termenelor de executare a indicațiilor scrise ale procurorului;

➤ perfecționarea profesională continuă a ofițerilor de urmărire penală;

➤ complexitatea cauzelor penale instrumentate, conform specificului infracțiunii, necesită implicarea unui spectru larg de specialiști în domenii precum contabilitatea (în special cauzele economico-financiare), specialiști în domeniul construcțiilor, domeniul IT ș.a, astfel termenul îndelungat de identificare și antrenare a acestora impune și tergiversarea urmăririi penale în ansamblu precum și complică acumularea probatoriului pertinent pe caz;

➤ activitatea specifică de combatere și investigare a infracțiunilor de corupție și celor conexe, necesită organizarea efectuării acțiunilor speciale de investigație, în special celor autorizate de judecătorul de instrucție, iar managementul instituțional de prezentare a fiecărui procuror în vederea depunerii demersurilor și actelor anexă, ulterior prezența în ședință și preluarea actelor de autorizare a măsurilor, formează un termen de durată, fapt ce minimalizează activitatea în procesul de urmărire penală efectiv realizat pe cauzele penale aflate în gestiune;

Corespunzător aspectelor analizate se impun următoarele sarcini de realizare:

- sporirea responsabilității și disciplinei executorii;
- asigurarea transparenței și imaginii pozitive a instituției;
- întreprinderea măsurilor concrete, în comun cu conducătorii organelor de urmărire penală, pentru a se contribui la accelerarea cercetărilor în cauzele penale restante cu termene de peste 6 luni de zile, în vederea eradicării problemei;

- organizarea și asigurarea schimbului de informații analitice între organele de drept la aspecte ale dezvoltării fenomenului criminalității, precum și efectuarea investigațiilor financiar-paralele, inclusiv cu concursul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale, în vederea urmăririi și confiscării bunurilor provenite din activitatea infracțională, recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiune, și a cheltuielilor judiciare;

- asigurarea respectării drepturilor fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului;

- apărarea intereselor statului și asigurarea integrității patrimoniului de stat, controlul legalității gestionării mijloacelor financiare bugetare;

- dezvoltarea în continuu a interacțiunii și conlucrării cu alte organe de drept, de control și autoritățile publice;
- planificarea permanentă a măsurilor de combatere a fenomenului criminalității, corupției și asigurării ordinii de drept;
- intensificarea activității în vederea constatării și neadmiterii cazurilor de tănuire de la evidență a infracțiunilor;
- asigurarea neadmiterii derogărilor de la principiul cercetării sub toate aspectele a împrejurărilor cauzei penale și respectării termenului rezonabil al urmăririi penale;
- respectarea prevederilor legale aferent termenilor și calității actelor procedurale întocmite, fapt datorat volumului mare de lucru pe cauzele penale complexe și cu un grad sporit de importanță.

7.1.3. Reprezentarea învinuirii în instanțele judecătorești

Instanțele de judecată de fond cu participarea procurorilor din Procuratura Anticorupție pe parcursul anului 2020 au pronunțat 208 sentințe, dintre care de condamnare **156 sentințe** în privința a **174 persoane**, de încetare **37 sentințe** în privința a **48 persoane** și de achitare **15 sentințe** în privința a **21 persoane**.

Rezultatele examinării de către instanțele de fond în 2020 a cauzelor Procuraturii Anticorupție, comparativ cu anii 2016 - 2019, sunt reflectate în tabelul ce urmează:

Dinamica rezultatelor examinării de către instanțele de fond a cauzelor penale trimise în judecată de către Procuratura Anticorupție							
Perioada de raport		2020	2019	2018	2017	2016	
Sentințe pronunțate	Cauze	208 (100%)	264 (100%)	292 (100%)	270 (100%)	228 (100%)	
	Persoane	243 (100%)	324 (100%)	357 (100%)	327 (100%)	290 (100%)	
Inclusiv	condamnare	Cauze penale	156 (75%)	195 (73,9%)	237 (81,2%)	219 (81,1%)	179 (78,5%)
		Persoane	174 (71,6%)	229 (70,7%)	277 (77,6%)	258 (78,9%)	219 (75,5%)
		Persoane juridice (dosare/ persoane)	2/2	-	1/1	1/1	2/2
	încetare	Cauze penale	37 (17,8%)	50 (18,9%)	40 (13,7%)	33 (12,2%)	28 (12,3%)
		Persoane	48	64	53	42	37

			(19,8%)	(19,8%)	(14,8%)	(12,8%)	(12,8%)				
achitare	Cauze penale	15	(7,2%)	19	(7,2%)	15	(5,1%)	18	(6,7%)	21	(9,2%)
	Persoane	21	(8,6%)	31	(9,5%)	27	(7,6%)	27	(8,3%)	34	(11,7%)

Pe parcursul anului 2020, comparativ cu datele disponibile pentru anul 2019, în activitatea Procuraturii Anticorupție de reprezentare a învinuirii în numele statului au fost înregistrate următoarele tendințe.

Numărul cauzelor penale finisate cu sentințe în instanțele de fond este în scădere, cu 56 cauze în privința a 81 persoane, fapt determinat, în primul rând, de stabilirea măsurilor specifice în domeniul justiției pe perioada instituirii stării de urgență și, ulterior, a stării de urgență în sănătate publică în legătură cu pandemia generată de virusul SARS-CoV-2 (COVID-19), soldate cu suspendarea de drept pe durata stărilor de urgență a proceselor penale aflate în curs pe rolul instanțelor de judecată, indiferent de etapa de examinare. Totodată, impact negativ prezintă și fluctuațiile în statele de personal, cum ar fi demisionarea unor procurori, suspendarea relațiilor de muncă cu alți procurori, delegarea procurorilor pentru exercitarea atribuțiilor în alte subdiviziuni ale organelor Procuraturii, etc.

Ponderea sentințelor de condamnare a crescut nesemnificativ cu circa 1,1 puncte procentuale pe fonul descreșterii cu aceleași 1,1 puncte procentuale a sentințelor de încetare, ponderea celor de achitare rămânând aceeași ca în 2019. O creștere nesemnificativă cu 0,9 puncte procentuale se atestă și în cazul numărului de persoane în privința cărora s-au pronunțat sentințe de condamnare, doar că din contul scăderii ponderii numărului de persoane achitate, în timp ce ponderea numărului de persoane în privința cărora au fost pronunțate sentințe de încetare a rămas aceeași.

Din numărul total de cauze examinate în 2020 în instanțele de fond 142 (sau 68,3%) în privința a 153 persoane (sau 63%) se referă la infracțiuni de corupție, în rest sunt infracțiuni conexe corupției și conexe competenței exclusive a Procuraturii Anticorupție.

În 2020 instanțele de judecată au pronunțat ca urmare a examinării în fond 156 de **sentințe de condamnare** cu stabilirea pedepsei, astfel încât celor 174 de persoane, în perioada de referință le-au fost stabilite următoarele categorii de pedepse:

- *Închisoare* sau *închisoare cu amendă* – pentru 11 persoane (6,3% din totalul celor 174 persoane, comparativ cu 10,9% în 2019),
- *Închisoare* sau *închisoare cu amendă*, în ambele cazuri cu aplicarea art.90 cp – pentru 87 persoane (50%, comparativ cu 36,3% în 2019),
- *Amendă* – pentru 71 persoane (40,8%, comparativ cu 51,1% în 2019),

- *Muncă neremunerată în folosul comunității* – pentru 5 persoane (2,9%, comparativ cu 1,7% în 2019).

În 2020 amenda a fost dispusă în 119 sentințe în privința a 129 persoane, în mărime totală de 6.480.000 lei, comparativ cu 153 sentințe în privința a 173 persoane, în valoare totală de 26.009.795 lei în 2019.

Totodată, în 2020 instanțele de fond în 72 de sentințe au dispus aplicarea confiscării speciale a bunurilor provenite din sau destinate pentru comiterea infracțiunii, în valoare totală de 2.157.720,58 lei, a 2 mijloace de transport și 1 telefon mobil, comparativ cu 82 de sentințe în anul 2019 valoarea bunurilor supuse confiscării speciale constituind 5.034.002,32 lei.

În ce privește cele **37 sentințe de încetare** pronunțate de instanțele de fond **în privința a 48 persoane**, din acestea:

- în 23 sentințe în privința a 29 persoane procesul penal a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului prescripției,
- în privința unei persoane procesul penal a fost încetat cu liberarea de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională,
- în alte 10 cauze în privința a 12 persoane procesele penale au fost încetate pe motiv că faptele constituiau contravenții,
- în privința a 3 persoane procesele penale au fost încetate pe motivul decesului inculpaților;
- în privința a 3 persoane procesele penale au fost încetate în legătură cu existența altor circumstanțe ce exclud urmărirea penală.

Cu referire la **sentințele de achitare** pronunțate de instanțele de fond în anul 2020, lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile persoanei a servit drept temei pentru achitarea a 17 persoane, iar alte 4 persoane au fost achitate pe motivul lipsei faptului infracțiunii.

Fiind examinate cauzele și condițiile care au stat la baza emiterii de către instanțele de fond a sentințelor de achitare, pot fi evidențiate:

- tergiversarea intenționată de partea apărării a examinării judiciare având ca scop diminuarea valorii probante a dovezilor;
- imposibilitatea asigurării prezentării în ședința de judecată a probei cu martori, datorită migrării intensive a populației Republicii Moldova peste hotarele țării, și lipsa de temeuri prevăzute de legislația de procedură penală pentru a da citirii declarațiilor martorilor/părților vătămate absente, fie a organiza audierea persoanelor menționate prin teleconferință;
- aprecierea incorectă și unilaterală de către instanțele de judecată a probelor acumulate în cadrul urmăririi penale, precum și celor prezentate și cercetate în instanța de judecată;

- aplicarea eronată de către instanțele de judecată a legii;
- invocarea formală în motivarea sentinței a încălcărilor procesuale fără a se reacționa la acestea în dispozitiv.

Printre **subiecții vizați în sentințele** pronunțate în 2020 de instanțele de fond cu participarea procurorilor Procuraturii Anticorupție se regăsesc:

- 6 avocați;
- 2 executori judecătorești;
- 3 procurori;
- 1 șef al secției a Poliției judecătorești
- 1 șef al secției a Biroului Migrație și Azil
- 1 șef al Serviciului Investigare Fraude Economice
- 1 șef Sectorului de poliție și 3 ofițeri de sector
- 3 ofițeri de urmărire penală;
- 8 ofițeri de investigații;
- 3 ofițeri de patrulare;
- 2 colaboratori ai Poliției de Frontieră;
- 15 colaboratori ai altor diverse subdiviziuni ale organelor afacerilor interne;
- 1 șef și 1 contabil-șef al Bazei de păstrare a combustibilului Armatei Naționale;
- 1 specialist al Centrului militar;
- 1 șef direcție Ministerului Dezvoltării Regionale;
- 7 primari, 1 secretar al primăriei și 1 specialist ai preturii;
- 1 președinte al Consiliului raional, 1 consilier și 1 specialist al Consiliului;
- 2 președinte al raionului;
- 5 angajați ai Agenției Servicii Publice;
- 10 angajați din personalul instituțiilor medicale;
- 6 persoane cu funcții de conducere, 1 profesor și 1 alt angajat din sistemul de învățământ;
- 1 director al Casei de cultură;
- 1 șef de manevră și 4 mecanici de locomotivă;
- 11 conducători și alți 8 angajați ai societăților economice;
- 4 conducători și alți 3 angajați ai întreprinderilor de stat și municipale;
- 1 broker vamal;
- alte 120 persoane din alte categorii de subiecți, fie neangajate în serviciu.

În ce privește **termenele de examinare** a cauzelor penale în instanțele de judecată, urmează de menționat că la 01.01.2020 Procuratura Anticorupție reprezenta învinuirea în 487 de cauze în privința a 856 persoane, iar la situația din 31.12.2020 în 460 de cauze în privința a 860 persoane.